

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.10.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Телевизия Блумбърг

✓ Минималните осигурителни прагове се увеличават административно в близо половината икономически дейности *Васил Велев от АИКБ в Бизнес старт, 19.10.2016*

Тази година минималните осигурителни прагове се увеличават административно при 45% от секторите в резултат на увеличението на минималната работна заплата. Това става въпреки че няма споразумение в нито една икономическа дейност. Това коментира Васил Велев от АИКБ в ефира на "Бизнес старт" с Иван Нончев по Bloomberg TV Bulgaria.

Според него административното определяне е недопустима намеса на пазара на труда и увеличава сивия сектор.

"В някои дейности съотношението между минималната и средната работна заплата достига 80% и така се слива нискоквалифициран със средноквалифициран труд", обясни Велев.

По думите му вдигането на осигурителната вноска за пенсия с 1 пр.п. е било договорено преди година от работодателите, синдикатите и правителството и затова не е изненадващо.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

Fermer.bg

✓ Явор Гечев: Приоритетите по мярката 4.1 не са правилни

Преди 4.1 трябваше да бъде отворена мярката 4.3, заяви пред Фермер.БГ председателят на Националния съюз на земеделските кооперации в България. Вижте и [ВИДЕОТО](#) по темата.

Възможностите и проблемите, които ще възникнат за земеделските производители и селското стопанство в страната след отварянето на мярката 4.1 в края на месеца. За коментар по тази тема Фермер.БГ потърси председателя на Националния съюз на земеделските кооперации в България и бивш зам.-министър на земеделието и храните Явор Гечев.

- Г-н Гечев, предстои прием по чаканата мярка 4.1.

- Започваме най-горещата тема. Когато говорим за отварянето на мярката 4.1 трябва да кажем няколко неща. Че тя първо беше променена и второ, че се отваря с целия остатъчен бюджет. Не мога да си обясня това бързано защо е. Защото то поражда много дефекти само по себе си. И освен позитивите, които може да донесе за земеделските производители, то може да донесе и много вреди дългосрочно и на държавата като политика за земеделието, структура на земеделието. Защото приоритетите в програмата не са най-правилните за мен. Трябва да се гледа последствието на това, което си направил. Не просто да усвояваш средства, а какъв брутен национален продукт поражда след себе си, след като тези пари са усвоени. След като са направени дадените съоръжения, закупена е дадената техника, така да променяме структурата на земеделието, че тя да става като икономика на добавената стойност, не просто на суровини. Това е нещо, за което абсолютно всички говорят, но остават приказките. Един мой приятел навремето ми казваше: "Не гледай кой какво ти приказва, а гледай финансовите потоци как се движат. Те говорят много повече от думите". Всъщност това в пълна сила важи за бюджетите по отношение на Програмата за развитието на селските райони (ПРСР). Това е основният пакет от определянето на политиките. Т.е. чрез финансов ресурс. И тук идва въпросът – отварянето на напояването, което е свързано с най-приоритетните сектори. Е да, но тези приоритети по отношение на напояването не ги виждам като правилни, а след това те са толкова силно ограничени, че кандидатстването за напоятелни системи вътре в стопанството ще е много, много частично. И

съответно това нямаше да е кой знае какъв голям проблем, ако беше обособен отделен, целеви бюджет за напоителни системи. И да се каже – ето, тези пари 80 млн. - 100 млн. са само за напоителни системи вътре в стопанството. Защото при това кандидатстване се искат документи, които са свързани с други институции. Свързани са с новоприетия Закон за водите, свързани са с обследването на водните басейни от Министерството на околната среда и водите, което забележете, все още не е готово сто процента в цялата държава. И съответно ти трябва да имаш съгласуване по закона за водите за речните басейни, които обхващаш. Трябва да имаш разрешително за водоползване, трябва да имаш съгласуване на проект, трябва на по-късен етап да имаш Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и т.н. Тези процедури са някъде около година, година и нещо. Не можеш да отвориш наредбата сега и след един месец да кажеш: "Давайте, кандидатствайте". Как на практика да са направени тези разрешителни режими? Проблемът е изключително значителен, защото тенденциите по ниските цени на пшеницата, на царевичката и на слънчогледа в последните няколко години са ясни. Тази тенденция ще продължи и за напред. Т.е. минаха най-добрите времена за зърнопроизводството в България. Всички го знаят. Преходните остатъци за тази година също ще са много големи за следващата година, което обосновава пак ниски цени. Ако не започнат поне частично да напояват блокове с царевичка и слънчоглед, не ни чакат много добри времена. Нито кооперациите, нито другите земеделски производители. И с това ни е свързан стремежа. Защо участваме в тези групи в крайна сметка в министерството на земеделието, като програмите, за които се пишат те - тези бенефициенти, за които ще го изпълняват, тяхното мнение не се зачита? Последният мониторингов комитет - получих протокола вчера, прочетох го обстойно. Аз съм представител на Асоциацията на индустриалния капитал. Ние сме отправили изключително сериозни забележки и предложения. КРИБ, Асоциацията на зърнопроизводителите, Асоциацията на земеделските производители са отправили. Нито една от забележките не е възприета. А някои други на държавни институции са приети незнайно как. Парите, които се дават по европейските програми, се дават за развитието на бизнеса на бенефициентите. И е много важно къде отиват тези средства. За мен 4.1 като мярка първо няма да сработи така, както трябва. И след това ще се чудим след няколко години, защото в земеделието е така - когато правиш грешка, когато правиш проблем, без анализ на последствието, просто, за да се изхарчат парите, се усещат след години наред.

- Какво трябваше да се направи?

- Първо трябваше да тръгне мярка 4.3, която на практика е за напояване извън стопанствата. Там има немалко пари, които са за тази по-базовата инфраструктура, за магистралните водопроводи, малките водоизточници. 6000-те язовири, които има в държавата. Трябваше по малко по-различен начин да изглежда Законът за сдруженията за напояване. Плюс това кажете ми как да формираш сдружение за напояване, там където не могат да се формират?

- Къде?

- Там, където е най-интензивно земеделието с плодове и зеленчуци – Пловдивско, Пазарджишко, до някъде Старозагорско, Хасковско, Кърджалийско, Бургаско и Благоевградско. Това са регионите, които в момента са с интензивни култури и тези региони са посочени пряко в анализа на Световната банка и в обнародваната стратегия. И забележете тук дисонанса. 4.1 като мярка регионалният ѝ приоритет е Северозападна България. Разбираемо е това - да се развие базовата инфраструктура, земеделието като цяло с всичките му мощности, малко по-съвременна техника, ферми, които да развият работна ръка и т.н. Да, но най-големите ни нужди в България по отношение на нерегионалната политика на плодове и зеленчуци са в Южен и Централен район. Но ти не взимаш повече бонификации за това. И това е стратегия на Световната банка, която държавата е платила. Защо ги правим тези стратегии, като не ги спазваме? Тук е големият парадокс и тази наредба ще доведе до по-голямо изкривяване пак на пазара. Погледнете след това колко водни съоръжения ще има и къде ще са разположени те. Ефектът ще е много частичен. Това води до неизпълнение на приоритетите на самата програма. Защото ти си дал приоритети плодове и зеленчуци, пък после не можеш да осигуриш приоритети по отношение на поливна вода.

- Има и доста култури, които са изключени от мярката. При тях как ще се развият нещата?

- Агрономическите способности на политическия екип, който го прави, явно са относителни. Айде кажете ми зелен грах без поливане? Да не кажем, че съвременното интензивно отглеждане на орехи всичкото е с напояване. Защо да не напояваш? Удвояваш добивите. Има научни разработки, да погледнат – там, където може да се реализира напояването, задължително се реализира. Има едно нещо, което грам не са го предвидили. Имаш сеитбообороти – на една и съща територия едната година гледаш пшеница, на другата гледаш зеленчуци. Но по добър стар пример преди няколко месеца те не признаха и винената лоза за плод, тъй че... Трагедията е пълна по отношение на приоритетите на сектор Напояване. За съжаление ще се разбере това малко повече, тогава, когато ще е безвъзвратно късно. В момента сме втората година от програмата, първата от усвояването на средствата. Кой накара седемгодишния период да го хакнем още втората година? Този, който е готов. Да, знаем, че има много отпаднали проекти, които не бяха одобрени по 4.1. и там също нямаше напояване. Ок. Дай да сложим целеви бюджет - половината от парите, които са в момента по програмата останали в мярка 4.1. И тогава, когато са готови земеделските производители, да си кандидатстват само за напоителни системи. Което има съвсем нормален резон. Нищо, което да е странно, нищо, което да не е правено, нищо невъзможно. Въпросът е просто на политическо решение. Ще видите какви проекти ще се появят и кои ще се одобрят в програмата. Просто напояването ще е много частично, само вътре в населеното място. Някое машинално и несъществуващи такива. Някое капково напояване. Предимно от "Напоителни системи", ако имаш договор за включване в напоителни системи.

- И ако има инфраструктура?

- Там, където все още има, защото '86-'87 година сме на първо място в Европа, а оттам и на едно от първите в света по отношение на напояване и интензивност на земеделието. След 25 години разруха на тези съоръжения и дори това, което е останало ние не можем да го използваме, защото това е държавна политика. Не са виновни зърнопроизводителите, че гледат зърно. Те са си земеделски производители като всички останали. Да. Най-лесно се гледа зърното на сравнително големи площи и е световен пазар. Няма проблеми за търговията като такава. За това има условия в държавата. Погледнете

една съседна Македония. Сърбия. Които не са членки на ЕС. Погледнете Гърция, погледнете Румъния. Ние бяхме много преди тях в земеделието. Произвеждаме горе-долу годишно около 6 млн. тона. За изхранването в България са необходими около 1 млн. – 1,2 млн. тона, включително брашна, банички, всичко. Останалите около 5 млн. тона се изнасят. Едно време сме били брутен вносител. Но структурата на земеделието е била винаги между 40 и 45 процента животновъдство. Което означава, че се е произвеждало фураж, месо, мляко. Продуктите, които успешно внасяме сега от цялата Европа и извън Европа. Имало е оборот, т.е. имало е добавена стойност.

- *Защо това не се прави сега? Имаме я суровината.*

- И аз не разбирам. Вместо това прилагаме мерки за намаляване количеството на млякото и даваме пари на хората да се отказват от животновъдството. Смешна работа. Едно време сме имали 11 млн. овце в държавата, а в момента са под 1 млн. За кравите няма да говорим. В момента внасяме и фасул, леща. Внасяме мляко и то в големи количества. Отделно е палмовото масло, всичките му заместители и сухо мляко и т.н. Нелогична история. Това означава, че нямаме структура на икономиката и на никой не му пука за това.

Спътник

✓ Да връщат ли пари на държавата студентите, които не остават в България?

Студентите държавна поръчка да са длъжни да останат да работят у нас за определен период от време, а онези, които заминават за чужбина, да връщат парите за следването си – тази идея лансираха от бизнеса. Студентите обаче смятат, че всеки млад човек би искал да се реализира в страната си, но само ако има необходимите условия и заплащане.

Според председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев, като данъкоплатци плащаме за образование и кадри, от които икономиката има нужда.

Ние произвеждаме човешки ресурси. Идеята е този, който остава да остава като произведен национален ресурс с държавни пари, да остава да работи за националната икономика. Който търси своя път навън, да бъде достатъчно добър върне това вложение, което е направила държавата в него, коментира в дискусията по темата проф. Стати Статев – ректор на УНСС.

Да връщат ли пари на държавата студентите, които не остават в България? – този въпрос зададе КРОСС на своите читатели. 39.6 % от тях са на мнение – да, младежите, напускащи страната ни, трябва да връщат парите, защото държавата инвестира в тях.

Община Генерал Тошево отпуска стипендии за дефицитни за района специалности

13.4 % от участвалите в анкетата са на обратната позиция – "Не, защото всеки има право да се развива където и да е по света"

Други 7.5 % смятат, че студентите не би трябвало да връщат парите, инвестирани в образованието им, защото те могат да се върнат отново в България с опит, придобит в чужбина.

38.2 % от читателите предлагат казусът да се разреши като държавата обвърже стипендиите с трудови договори у нас.

Утро Русе

✓ Да връщат ли пари на държавата студентите, които не остават в България?

Студентите държавна поръчка да са длъжни да останат да работят у нас за определен период от време, а онези, които заминават за чужбина, да връщат парите за следването си - тази идея лансираха от бизнеса. Студентите обаче смятат, че всеки млад човек би искал да се реализира в страната си, но само ако има необходимите условия и заплащане.

Според председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев, като данъкоплатци плащаме за образование и кадри, от които икономиката има нужда.

Ние произвеждаме човешки ресурси. Идеята е този, който остава да остава като произведен национален ресурс с държавни пари, да остава да работи за националната икономика. Който търси своя път навън, да бъде достатъчно добър върне това вложение, което е направила държавата в него, коментира в дискусията по темата проф. Стати Статев - ректор на УНСС.

Да връщат ли пари на държавата студентите, които не остават в България? - този въпрос зададе КРОСС на своите читатели. 39.6 % от тях са на мнение - да, младежите, напускащи страната ни, трябва да връщат парите, защото държавата инвестира в тях.

13.4 % от участвалите в анкетата са на обратната позиция - "Не, защото всеки има право да се развива където и да е по света"

Други 7.5 % смятат, че студентите не би трябвало да връщат парите, инвестирани в образованието им, защото те могат да се върнат отново в България с опит, придобит в чужбина.

38.2 % от читателите на КРОСС предлагат казусът да се разреши като държавата обвърже стипендиите с трудови договори у нас.

Хасково нет

✓ Ръстът на минималната заплата вдига праговете с 2.6%

Средното увеличение на минималните осигурителни прагове през 2017 г. ще с 2,6 на сто спрямо предходната година. Това коментира за БТА председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

Той уточни, че увеличението се получава заради сегашната ситуация, при която няма подписано споразумение в нито една икономическа дейност, а тригодишната бюджетна прогноза предвижда увеличение на минималната заплата за 2017 г. на 460 лева от сегашните 420 лева. Така ще се наложи в някои дейности административно да се увеличат минималните прагове.

Работодателите остават категорично на позицията, че минималната заплата за следващата година не е съгласувана в тристранен диалог, а е определена под натиска на синдикатите. От бизнеса искат да се договори механизъм за определяне на минималната заплата незабавно. Те настояват да има преговори за минималните заплати по икономически дейности. По думите на Велев КНСБ е променила това предложение с настояването преговорите да се водят и по категории персонал за 2018 г. Велев допълни, че работодателите не подкрепят такъв вид преговори, защото не сме били планова икономика. Германия не е планова икономика, но има тарифни договори, опонира лидерът на КНСБ Пламен Димитров, като отбеляза, че визира детайлизиран механизъм за формиране на заплащане по професии. Димитров е на мнение, че преговорите могат да започнат сега, но не е реалистично да има от 2017 г. нови механизми за формиране на минималните заплати. Предлагаме минималната заплата още от догодина да се договаря и да е различна за различните икономически дейности, каза Велев. Сега в IT-сектора средна заплата е близо четири пъти по-висока от тази в туризма - хотелиерството и ресторантьорството, и не е нормално при такива разлики на средните възнаграждения минималните да са еднакви за всички икономически дейности.

По думите на Велев съотношението - минимална към средна заплата, става 80 на сто в някои икономически дейности като - хотелиерство, ресторантьорство, охрана, производство на облекло и текстил. Така се губят стимулите за повишаване на квалификацията, защото и хората с ниска квалификация, и тези със средна, получават еднакви възнаграждения, коментира Велев.

Освен това с рязкото увеличение на минималната заплата става трудно наемането на нискоквалифициран персонал, а това е предпоставка за ръст на безработицата или на сивия сектор, допълни той. Ако договарянето на минималната заплата става по икономически дейности, ще се преодолеят и двете негативни възможности, смята Велев.

Лидерът на КНСБ Пламен Димитров отхвърли аргументите на Велев по отношение на сивия сектор и безработицата заради увеличаването на минималната заплата, позовавайки се на многократно оповестявани от синдиката данни, и ги определи като несъстоятелни.

Според Пламен Димитров отказът на работодателите да преговарят показва неразбиране на ролята на минималните осигурителни доходи. Те обаче остават, макар и с минималното увеличение от 2,6 на сто заради вдигането на минималната заплата, като механизъм за изсветляване на икономиката, допълни лидерът на синдиката.

Пламен Димитров съобщи, че ще бъде изпратено писмо до работодателите за среща, на която да се уточни как се формират базовите равнища на заплащането в страна. Ще си сверим часовниците за това дали минималните заплати по икономически дейности и/или по икономически дейности и категории персонал са по-добрите механизми, допълни той. Източник: <http://www.dnes.bg>

[Bq vesti net Кърджали](#)

✓ Ръстът на минималната заплата вдига праговете с 2.6%

Средното увеличение на минималните осигурителни прагове през 2017 г. ще с 2,6 на сто спрямо предходната година. Това коментира за БТА председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

Той уточни, че увеличението се получава заради сегашната ситуация, при която няма подписано споразумение в нито една икономическа дейност, а тригодишната бюджетна прогноза предвижда увеличение на минималната заплата за 2017 г. на 460 лева от сегашните 420 лева. Така ще се наложи в някои дейности административно да се увеличат минималните прагове.

Работодателите остават категорично на позицията, че минималната заплата за следващата година не е съгласувана в тристранен диалог, а е определена под натиска на синдикатите. От бизнеса искат да се договори механизъм за определяне на минималната заплата незабавно. Те настояват да има преговори за минималните заплати по икономически дейности. По думите на Велев КНСБ е променила това предложение с настояването преговорите да се водят и по категории персонал за 2018 г. Велев допълни, че работодателите не подкрепят такъв вид преговори, защото не сме били планова икономика. Германия не е планова икономика, но има тарифни договори, опонира лидерът на КНСБ Пламен Димитров, като отбеляза, че визира детайлизиран механизъм за формиране на заплащане по професии. Димитров е на мнение, че преговорите могат да започнат сега, но не е реалистично да има от 2017 г. нови механизми за формиране на минималните заплати. Предлагаме минималната заплата още от догодина да се договаря и да е различна за различните икономически дейности, каза Велев. Сега в IT-сектора средна заплата е близо четири пъти по-висока от тази в туризма - хотелиерството и ресторантьорството, и не е нормално при такива разлики на средните възнаграждения минималните да са еднакви за всички икономически дейности.

По думите на Велев съотношението - минимална към средна заплата, става 80 на сто в някои икономически дейности като - хотелиерство, ресторантьорство, охрана, производство на облекло и текстил. Така се губят стимулите за повишаване на квалификацията, защото и хората с ниска квалификация, и тези със средна, получават еднакви възнаграждения, коментира Велев.

Освен това с рязкото увеличение на минималната заплата става трудно наемането на нискоквалифициран персонал, а това е предпоставка за ръст на безработицата или на сивия сектор, допълни той. Ако договарянето на минималната заплата става по икономически дейности, ще се преодолеят и двете негативни възможности, смята Велев.

Лидерът на КНСБ Пламен Димитров отхвърли аргументите на Велев по отношение на сивия сектор и безработицата заради увеличаването на минималната заплата, позовавайки се на многократно оповестявани от синдиката данни, и ги определи като несъстоятелни.

Според Пламен Димитров отказът на работодателите да преговарят показва неразбиране на ролята на минималните осигурителни доходи. Те обаче остават, макар и с минималното увеличение от 2,6 на сто заради вдигането на минималната заплата, като механизъм за изсветляване на икономиката, допълни лидерът на синдиката.

Пламен Димитров съобщи, че ще бъде изпратено писмо до работодателите за среща, на която да се уточни как се формират базовите равнища на заплащането в страна. Ще си сверим часовниците за това дали минималните заплати по икономически дейности и/ или по икономически дейности и категории персонал са по-добрите механизми, допълни той.

Източник: <http://www.dnes.bg>

[АГРО.БГ](http://www.dnes.bg)

✓ АИКБ предлага корекция в отдаването на земи

Така действащото законодателство противоречи на редица закони, сред които Закона за собствеността

Договорите за аренда на земеделска земя да се сключват със съгласието на всички съсобственици или с един, който притежава повече от 50% от поземления имот. Тази промяна предлагат от Асоциацията на индустриалния капитал в официално писмо, адресирано до председателя за земеделската комисия Румен Христов.

Друга възможност позволява на миноритарен съсобственик, събрал с нотариална заверка подписи от останалите собственици да може да сключва договор с арендатор. Но подписите трябва да са поне 50% от имота.

В момента един от физическите съсобственици на даден парцел, който има около 10% от идеалните части може да отдаде под аренда целия имот. В последствие другите съсобственици не могат да оспорят арендата по никакъв начин.

Така действащото законодателство, допълва Гечев противоречи на редица други закони, сред които Закона за собствеността. Браншовиците очакват след изборите държавната администрация да разгледа предложенията.

Автор: Мирела Спасова

[Ямбол Свят](#)

✓ Областният управител ще определи представители в Обществените съвети на професионалните училища

Областният управител на област Ямбол организира среща с представителите на национално представителните работодателски организации за област Ямбол във връзка с разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование, където се предвижда създаване на Обществени съвети към всяка детска градина и всяко училище.

Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на детската градина и училището и за граждански контрол на управлението им. В състава на обществения съвет на училище, което извършва обучение за придобиване на професионална квалификация, се включва и представител на работодателите. Съгласно чл. 4, ал.5 от Правилника за създаването, устройството и дейността на обществените съвети в училищата, в които се извършва обучение за придобиване на професионална квалификация, представителят се определя от областния управител по предложение на представителните организации на работодателите.

Национално представителните работодателски организации, които се включиха в разговорите при областния управител са: Асоциация на индустриалния капитал, Ямболска търговско-промишлена палата, Индустриална стопанска асоциация, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България. Работодателските организации ще предложат свои членове за участие в обществените съвети на тринадесет професионални гимназии и училища в област Ямбол с паралелки за професионална квалификация.

Дейността на обществените съвети е свързана с одобряване стратегията за развитие на съответното училище, с участие в работата на педагогическия съвет. Също така ще предлагат политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес, ще дават становище за разпределяне на бюджета по дейности, както и за отчета за изпълнението му и др.

За допълнителна информация: тел. 046/ 68 68 18.

Важни обществено-икономическии политически теми

[Мениджър](#)

✓ Икономиката: какво да очакваме до края на 2016

Политически очаквания

Времето пред избори съвпада с края на годината и естествено политическата реторика има общ знаменател – отчаяние. Преобладават оценки от рода на "най-бедните в Европа", "стопанска криза", "разпад на държавността", "невиждана корупция", "депресираща безработица" и "България е колонизирана от Европа и Америка".

По този повод трябва да се отбележат три обстоятелства.

- При политическите избори (и изобщо в живота) не е важно действителното положение на нещата, а какво хората мислят за него. Черните бои, с които кандидатите рисуват настоящето са нормален, рационален и почти неизбежен илюстративен похват. Те са критика на управляващите в момента, лесно се повтарят от пресата и подсказват, че промяна в управлението е нужна и предстои много работа.

- Обстоятелството, че реалистични оценки на положението почти напълно липсват или само прозират в изказванията на политиците. Не трябва да намалява усилието да се схваща действителността. Понякога, най-често тези, които са на власт се позовават на реални. И са склонни да преувеличават "достигнатото". Това засилва предположението, че нещо не е наред. Въпреки това в навечерието на 2016 г. нито една черните краски няма потвърждение в стопанската и бизнес статистиката. Включително "невижданата корупция", като общ знаменател на всички оценки.

- Положителните тенденции в стопанството на България, наблюдавани от 2011 г. и особено от 2014 г. насам се запазват и при отчитането на годината страната ще бъде една от малкото в ЕС с ръст на БВП от над 3%.

Според експресните оценки на Евростат в ЕС БВП през второто тримесечие на 2016 г. се увеличава с 0.4%, спрямо предходното тримесечие по сезонно изгладени данни, докато в България нарастването е 0.7% (1.75 пъти по-високо от средната стойност за Съюза).

За същия период в някои страни ръстът е по-висок – ето каква е картината с коментар по повод предполагаемите фактори на по-доброто представяне.

Най-висок икономически растеж отчита Румъния (1.5%), вероятно частично поради понижаването на данъците върху потреблението в средата на 2015, която мярка стимулира и вътрешното търсене, и износа. В Унгария ръстът е 1.0% (там отражение дава либерализацията на пазара на труда); в Полша, Чешката република и Словакия той е 0.9% (основно поради ръст на инвестициите); и в Испания той е малко по-висок отколкото в България - 0.8%, възстановявайки предишни периоди на рецесия и в резултат на либерализация на пазара на труда, въпреки (или благодарение на) дългия период на управление на страната без редовно избрано правителство.

Тенденции на растежа

През август и септември данните за второто тримесечие потвърдиха повечето оценки, направени в това издание през юли т.г.

През август експресната оценка на БВП от НСИ отчете 3%, а министерството на финансите (МФ) без малко по-скептично - 2.9% ръст на БВП. Това ще рече, че пред юли и август икономиката дори по оценките на министерството е преминала 3процентния праг на растежа на годишна основа. На 16 септември МФ коригира своята прогноза за ръст на икономиката нагоре, също до 3%. Една година преди това оценката бе за по-нисък ръст и "макроикономическа стабилност все още под заплаха".

В структурата на ръста най-голям принос има вътрешното търсене, което нараства 2.5 процентни пункта (пр.п.), след това идва износът на стоки и услуги, въпреки че тук темпът на прираст спрямо третото тримесечие на 2015 г. се променя от -2 на 2% (при около 6% ръст за последното тримесечие на 2015 г.). Вносът за периода на нараства с 4.6%, но МФ смята, че това се дължи на внос от експортно-ориентираните отрасли. Иначе казано, ако преценките на тези бизнеси са реалистични, вероятно е известно засилване на ролята на износа за ръста на икономиката през следващите тримесечия. Донякъде това зависи от външно-политически рискове, на които се спирам по-долу.

Брутната добавена стойност (БДС) е обещаващ ръст от 2.5 - 2.6%, той се дължи най-вече на услугите (с 4.1% ръст), но също така и на търговия, транспорт, ресторантьорство и хотелиерство и операции с недвижими имоти, където повишението на БДС е от 0.6 до 1 пр.п. Не съвсем оптимистично е състоянието на инвестициите в основен капитал и то се нуждае от специално изследване.

За целия период от 1998 до 2007 г. делът на ПЧИ в брутното капиталобразуване на България е около и над 50%, особено висок е той в края на подготовката на членство в ЕС. С известно огрубяване може да се каже, че от 2005 до 2007 г. от 50 до почти 100% от всеки нов доход в България се дължи на ПЧИ.

Предполагаеми фактори на растежа до края на 2016 и след това

Растежът на БВП достигна 2.9% през второто тримесечие на 2016 г. с положителен принос както от вътрешното търсене (2.5 пр.п.), така и от нетния износ (0.4 пр.п.). Растежът на общия износ се ускори в сравнение с първото тримесечие и достигна 5.1%.

По-високото вътрешно търсене, както и търсенето от страна на експортно ориентирани отрасли доведе до нарастване на вноса с 4.6%.

Ръстът на частното потребление се забави до 1.9% поради по-слабо нарастване на реалния разполагаем доход на домакинствата. В същото време, публичното потребление се понижи с 0.6%, в резултат на което приносът на крайното потребление за растежа на БВП възлезе на 1 пр.п. (при 0.8 пр.п. за първото тримесечие). Спадът на публичните капиталови разходи доведе до намаление на инвестициите в основен капитал с 0.3%. За второ поредно тримесечие изменението на запасите имаше значителен принос за икономическия растеж, което би могло да се интерпретира като индикация за несъответствие между първоначалните очаквания на предприемачите за търсенето и тяхната реализацията.

Брутният външен дълг възлезе на 34.54 млрд. евро (76.7% от прогнозния БВП) в края на юни, като задлъжнялостта се понижи спрямо година по-рано във всички институционални сектори с изключение на сектор Държавно управление.

✓ **Експерт пред Nbox: От края на дългите уикенди печелят градските хотели**

Работодателите в туризма също ще са на сметка - те няма да плащат извънредни пари на своите служители за работа през официалните почивните дни

От липсата на дълги уикенди туризмът няма да загуби. Ако се приеме предложението за несливане на почивните дни, определено на печалба ще са градските хотели, които приемат хора от страната и чужбина, дошли в конкретен град по бизнес дела. Досега тези хотели бяха оцетени от сливането на дните покрай празниците и неработещите фирми и учреждения.

Работодателите в туризма също ще са на сметка - те няма да плащат извънредни пари на своите служители за работа през официалните почивните дни. Това заяви пред Nbox Румен Драганов, директор на Института за анализи и оценки в туризма. Празни легла и липса на туристи не притесняват и хотелиерите ни в големите ни курорти.

"Който иска да почива, ще си вземе отпуска. През следващата година голяма част от празниците се падат през уикенда и, според планираното, за неработен ще бъде даден понеделникът. Така че дните за почивка около празниците ще са дори повече. Освен това и досега при четири почивни дни, например, туристите отсядаха в хотелите за 2 или 3 нощувки", поясни Драганов.

Както вече стана известно социалното министерство подготвя промяна в Кодекса на труда, с която ще се сложи край на дългите уикенди. Почивни дни накуп вече ще има само, ако националният празник се пада в събота или неделя. Тогава неработен ще е и следващият ги понеделник.

[Списание Forbes](#)

✓ **Има ли реформи или не?**

Георги Ангелов

Много хора казват, че в България не се извършват реформи, поради което нищо не се променя, структурните проблеми остават и това ограничава потенциала на икономиката. Представители на правителството, разбира се, казват точно обратното – реформите са в ход и се движат с максималните възможни темпове.

Понеже реформите са от ключова важност за повишаване на потенциала на икономиката, много важно е да се анализира какво е реалното положение. Парадоксът в цялата ситуация се състои в следното – и двете (противоположни) твърдения са едновременно верни. Вярно е, че много реформи са в ход и се придвижват напред. Вярно е също така обаче, че малко реформи са доведени докрай и са донесли резултати. Накратко, много реформи са започнати, но малко са завършени.

Типичен пример е реформата в енергетиката. След финансовия колапс на електроенергийния сектор, в резултат на което се натрупаха огромни дефицити и дългове, правителството и енергийният регулатор нямаха друг избор, освен да започнат промени в сектора. Финансовото състояние на държавната енергетика се подобри, поради което тя успя да получи финансиране без държавна гаранция и да разплати просрочените си дългове. Създадена е енергийна борса, има движение и по либерализацията на сектора, като много фирми вече са на свободния пазар. Обаче все още над 40% от пазара остава регулиран, а сключените дългосрочни договори пречат на освобождаването му. Необходими са още много усилия, преди реформата да бъде приключена и целият пазар да се освободи.

Въвеждането на тол такси, с които да се финансира изграждането и поддържането на пътища и магистрали, беше одобрено от парламента. Все още обаче проектът е в много начална фаза – обявена е обществена поръчка, но тя се обжалва. По същия начин парламентът одобри нов закон за училищното образование, но неговото прилагане и подобряването на качеството на училищата тепърва предстои. Процедурата за оздравяване на общини също беше записана в закона, но реалното оздравяване на десетките проблемни общини все още не е започнало.

Всички знаят за реформата в МВР – въпреки протестите и забавянето правителството все пак предложи един смекчен вариант и парламентът я одобри на първо четене. Обаче остава въпросът дали и колко ще бъде окастрена на второ четене. Необходимите закони за електронното управление също в голяма степен бяха одобрени от парламента, но остава открит най-важният въпрос – поставянето на електронен подпис в личните карти. Без това трудно ще се постигне масовост при ползването на електронни услуги. При съдебната реформа беше направена една важна стъпка с промените в конституцията, но реалните реформи в съдебните закони тепърва предстоят. Приемането на закона, който трябва да ускори процедурите по несъстоятелност, също е все още в начална фаза в парламента.

За бизнес средата правителството идентифицира над 100 мерки и ги одобри в специален план за реформи. Това е важно, но предстои реалното подготвяне и гласуване на съответни закони, постановления и наредби – което е далеч по-трудно и бавно. Колко от стотте мерки ще бъдат приети и реално приложени, е открит въпрос. По подобен начин стои въпросът и с проектите за газова инфраструктура и свързване със съседните страни – проектите се ползват с подкрепата на правителството и ЕС, но реално нито един не е завършен (въсщност повечето са в много начална фаза и се изискват много усилия, за да стигнат до фаза на строеж). През 2016 г. в България вече масово се предлага бърз 4G мобилен интернет, като компаниите инвестират и увеличават покритието. Това е полезно, тъй като ще даде възможност за много нови услуги. В други страни обаче 4G беше въведен още преди 5–6 години, докато тук се забави заради административни и съдебни неуредици. Но дори и сега въпросът не е решен, тъй като много честоти все още се ползват от армията и не са освободени за граждански цели. Тази година за първи път бяха дадени стимули на университетите да разширяват приема по специалности, търсени от бизнеса. Но след тази първа крачка ще са нужни и следващи, за да се намалят големите

диспропорции между търсените от бизнеса специалисти и "произвежданите" от университетите. В ход е и друга реформа – за засилване на банковия надзор и преглед на активите на банките. Планът е да завърши до края на годината.

Въобще много реформи са в ход, но практически нито една реформа не е завършена. А именно завършването на реформите е важно. Само то може да гарантира положителен ефект върху икономиката и развитието.

[Икономика](#)

✓ Moody's похвали България

Рейтинговата агенция очаква дефицитът да се свие до 0.9% през следващата година

Международната рейтингова агенция Moody's потвърди кредитния рейтинг на България на ниво Baa2 - една степен под инвестиционното ниво. В своя годишен доклад за страната ни анализаторите на агенцията изтъкват силната фискална позиция, устойчивата икономика и "поставянето на дневен ред на намерения за широкообхватна реформа".

Според помощник-вицепрезидента на Moody's Марко Занинели, който е единият от авторите на изследването, кредитният рейтинг на страната е поддържан от дълговите показатели, които са относително благоприятни спрямо други страни с аналогичен рейтинг, както и от стабилизирането на нейната външна позиция.

Очакванията са фискалният дефицит да се изглади от 1.3% от БВП през 2016 г. на 0.9% през 2017 г. Съотношението на дълга към БВП ще расте през 2016, преди да се стабилизира през 2017 г. От 2018 г. нататък прогнозата е то да започне да намалява.

Реалният растеж на икономиката на страната, изчистен от инфлацията, според Moody's ще се забави слабо до 2.8% през тази и следващата година, след като през 2015 г. БВП бе постигнал 3% нарастване. Перспективите за растеж пред основните търговски партньори от Европейския съюз не са толкова положителни, колкото в предишни анализи на Moody's по темата. Това е важно с оглед на възможностите експортът да подхрани икономическия растеж на страната. Според рейтинговата агенция, въпреки че изгледите за търговските контрагенти са такива, растежът на износа ще се забави спрямо растежа на вноса.

[Новини от бизнеса и политиката](#)

✓ Данъчни разясняваха данъци и осигуровки на учениците

Данъчни лектори се срещнаха с 50 000 ученици, за да разяснят данъците и осигуровките. Над 16 000 подкрепят проекта на НАП "Влез в час с данъците", съобщиха от пресцентъра на НАП.

В Стара Загора, през тази учебна година, уроци по проекта се провеждат в ГПЧЕ "Ромен Ролан" и СОУ "Максим Горки".

Общо 100 служители на НАП проведоха над 3000 учебни часа в средните общообразователни училища в цялата страна на тема "данъци" в рамките на образователния проект на Агенцията, който стартира през 2013 г. Уроците са част от съвместния проект на приходната агенция и МОН, наречена "Влез в час с данъците".

Феновете на кампанията във Фейсбук вече са над 16 000 (www.facebook/vlezhchas). Най-голям е броят на почитателите ѝ от Видин, Пловдив и столицата. В данъчните часове най-интересни за младите са примерите от практиката на служителите на НАП, както и мерките, които предприема Агенцията, за да се справи със "сивата икономика". Ролята на министър на финансите се оказва предизвикателство за учениците, но те с радост влизат в нея и успешно разпределят бюджета на държавата по сфери.

Над 300 ученика тестват знанията си след онлайн курсовете по данъци и осигуровки на www.vlezhchas.bg, които са основен акцент на кампанията през тази учебна година. Всеки ученик, който се е включил в играта може да се състезава за големи награди – дронове, електронни книги, портативни говорители или камери за екстремни спортове.

Последният победител от "Play за награда" е Панайот Събев от София. Любител на адреналина и високите скорости, 18-годишният участник спечели нова водоустойчива камера за екстремни спортове. Панайот е ученик в Професионална гимназия по електротехника и автоматика и участва в образователната игра от самото ѝ начало с 225 точки, събрани от успешно преминати тестове след всеки видео урок на НАП. *NBP.bg*

[Economy.bg](#)

✓ FT: България се стреми да се превърне в технологичната столица на Балканите

Историята на страната като ИТ центърът на бившия Съветски съюз ѝ дава начален старт, пише изданието Financial Times

България се стреми да да навакса спрямо Централна Европа, където икономиките, основани на евтино производство и износ, се преориентират към иновативни и креативни индустрии. Поколение от инженери и програмисти със западно мислене и глобален поглед в момента подсилват утвърждаването на страната като технологична столица на Балканите. Това пише Financial Times в статия, озаглавена "България се стреми да се превърне в технологичната столица на Балканите". Завършилите различни науки и инженерство вече не мигрират на вълни към Германия и САЩ. Местните компании са наели около 40 000 софтуерни инженери, а ИТ секторът допринася за повече от 3% от БВП на страната. За сравнение този процент е по-малко от един преди 4 години, пише още изданието.

Основните центрове за аутсорсинг индустрията в страната са София и Пловдив, където работят хиляди завършили в страната ИТ специалисти. Някои от компаниите разработват продукти, които привличат вниманието на наблюдатели на технологичната индустрия и чуждестранни инвеститори.

Изданието отбелязва, че ИТ уменията на България са родени по времето на комунизма. По това време държавните компании за електроника се специализират в компютърен хардуер и програмиране за страните от Съветския съюз. "Това е сила, която имаме от две поколения инженери със стабилна основа в развойната дейност", обяснява Даниел Томов, основател на Eleven, акселератор, подкрепен от Европейския инвестиционен фонд и програмата Jeremie, пред изданието. До 2016 на бързо развиващите се стартиращи компании (стартъпи) им, липсваше капитал, но ситуацията вече е различна. Инвеститорите имат желание да отпускат повече средства, обяснява Любен Белов, основател на Launchub, която е подкрепила над 40 стартиращи компании с помощта на европейските фондове.

В страната вече има всички съставки, необходими за успешна екосистема – ментори, капитал, ангели инвеститори и инвестиционни фондове. Освен това има около 30 компании, които се справят изключително добре – с между 30 и 50 служители и приходи над 2 милиона евро, обяснява още Белов.

Въпреки това някои предприемачи се безпокоят за бъдещето на България като ИТ център на Балканите, заради разрастващия се дефицит на подготвени специалисти, пише още FT.

Според някои анализатори единственият начин България да се справи с този дефицит е да внесе работна ръка от страни извън Европейския съюз. Това включва съседните Сърбия и Македония и дори Русия и Украйна.

Страната привлича цели бизнеси, които изнасят дейността си там. Пример за такъв е Speedflow Communications, която мести половината си екип и дейност от Украйна в България. Собственикът на компанията Влад Елис обяснява пред Financial Times, че цената е малко по-висока, но има таланти хора и няма политически риск за бизнеса.

Изданието дава още редица примери за предприемачи и инвеститори в ИТ сферата у нас включително Роди Дервишев от Sibiz, Дарин Маджаров с ucha.se, Аспарух Коев, изпълнителен директор на Transpetrics; Димитър Манчев, управляващ директор на Programista; Павел Езекиев, партньор в Neveq Capital Partners.

Actualno.com

✓ Испания и Италия – бюджетни главоболия за ЕК

Испания няма да успее да се вмести в рамките на прогнозирания по-рано бюджетен дефицит от 3,1% догодина. Това призна в свой нов анализ испанското финансово министерство. Според новата прогноза догодина Испания ще има бюджетен дефицит от 3,6% от БВП, съобщава EurActiv. Като основна причина за ревизирана в песимистична посока прогноза, Мадрид посочва неуспеха да бъде съставено действащо правителство след два поредни предсрочни парламентарни вота.

След шест години на рецесия, през 2015 година Испания отчете 5,1% бюджетен дефицит. За тази година целта е дефицитът да бъде до 4,6%, през 2017 година целта беше 3,1%, което явно няма да бъде изпълнено, а през 2018 година – 2,2%. Припомняме, че заедно с Португалия, Испания се отърва от глоба от страна на ЕК заради прекомерен бюджетен дефицит. Същевременно Италия оповести държавния си бюджет за догодина, като основната надежда на италианския премиер Матео Ренци е да убеди ЕК да приеме минималното оръязване на разходите. В италианския бюджет има повишение на разходите за здравеопазване и пакт от 7 млрд. евро за следващите три години, които е предвиден за пенсионна реформа. Италия очаква 2,3% дефицит от БВП през следващата година, което е с 0,3% повече от предишната прогноза. Прогнозата е направена на базата, че италианската икономика ще отбележи ръст от 1% - повече от доста икономически прогнози.